

MURAKÖZ

(MEDJIMURJE)

HELYI ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU LAP.

A „Muraköz“ megjelenik havonként 3-szor: 1-én, 10-én és 20-án.
Előfizetési árak: egész évre 3 frt. fél évre 1 frt 50 kr. negyedévre 75 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez az előfizetési árak pedig Fischel Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyár küldendők.

A csáktornyai választás után.

(Reflexiók).

Ethangzottak a kortesdalok, el a szónoklatok; elfogyott a sok bor, megszűnt a járás kelés, meg az ígéretés, meg a fenyegetés. Vége a korteskedésnek Vége van már mindennek, van képviselőnk.

Győzött az, ki több szavazatot tudott összehozni. Muraközben nem az elv győzedelmeskedett az elv felett, hanem győzedelmeskedett az ügyesség az ügyetlenség és elbizakodottság felett. Mert Muraköz népe még nem elég érett arra, hogy párt és párt között különbséget tudjon tenni. Muraköz népe megy oda, a hová viszik. Hallatlan dolog a választás történetében, hogy a nép nem több mint 12 óra alatt megbuktasson egy, a lemondás folytán magában maradt jelöltet és egy program nélküli képviselőt válasszon.

A győzelem tehát meg van. A nép régi szokás szerint megint magára lesz hagyatva, vele megint senki sem fog törődni. Mikor arról van a szó, hogy korteskedjünk, akkor jó a paraszt; mikor aztán vége van a választásnak, akkor sem a vezérek, sem a kortesek nem törődnek vele. Három év múlva újra kezdődik, hogy azután újra hasonlóképp végződjenek. — Szól ez az egyik pártnak úgy, mint a másiknak.

Uraim! Honfitársaim! Muraköz értelmisége! Ez így, nincsen jól! Ha pártcéljaink előmozdítására jó volt a nép, most tegyük meg mi is értők valamit. Ne hagyjuk el szellemi és anyagi hátramaradottságukban, hanem gyámolítsuk őket. Ha érdekükben munkálkodunk, a hazának és önnön magunknak dolgozunk.

Mi tehát a teendők? Egyesülni. — Egyesüljünk a haza és a nép érdekében oly kitartóan a párton kívül, mint nem egyesültünk a pártoskodásban. Egyesüljünk a végből, hogy a muraközi népszellemi és anyagi jóllétet közös erővel előmozdítsuk. Vannak itt Muraközben kérdések, a melyekre felelnünk kell. A nép szegényedik Vessünk ennek gátot! A nép szellemileg hátra van. Segítsük őt előre! A nép a magyar haza iránt közönyös. Lelkesítsük őt! sat. sat. Muraköz minden vidékének és községének megvan a maga kérdése. Hogy ezen kérdéseket jól megoldhassuk, azért egyesüljünk. — Nekünk muraközieknek speciális érdekeink

vannak, ezen érdekeink kivételéről gondoskodjunk: így sokkal jobban és helyesebben teljesítjük hazafiúi és honpolgári kötelességünket, mint ha pártoskodunk és a pártoskodás miatt megfeledkezünk arról, amire mindennek előtt kellene gondolnunk: a magyar hazafiság ügyéről. — Magunk fogjuk majd megbánni, hogy a pártérdekeket könnyelműen a hazafiság szent ügye elő helyeztük.

A megválasztott képviselő átvevén mándátumát, horvát nyelven a következőket mondotta a néphez: T. választók! — Tegnap még nem adtak volna az én megválasztásomért 5 krt., ma az nekem aranyat, ezüstöt és gyémántot ér. A midőn lemondott jelöltünk: gondoltam, hogy nem hagyom el az én muraközi népemet, fellépek tehát helyette. Felléptem, és ti megválasztottatok. Köszönöm! Programomat nem mondom el, de ígérem, hogy veletek leszek. De ti is kövessetek engem oda, ahová én vezetni foglak benneteket! Itt van a kezemben a ti mandatumotok, érte nem adhatok egyebet, mint szívemet. Isten éltesen benneteket!

„Kövessetek engem oda, ahová én vezetni foglak benneteket!“ Ezen szavak ejtettek minden őszinte és jó hazafit gondolkodóba! — A muraközi népet a jelen időben oly népszerű ember mint a jelenlegi képviselő, könnyen vezetheti oda, ahová akarja. Ismerem a muraközi népet. Felhasználható az a jóra épp úgy, mint a rosszra, csak a vezértől függ. Az most a kérdések kérdése, hogy hát képviselők hová fogja Muraköz népet vezetni? Mielőtt a Zágrábban nevelkedett képviselő erre feleletet adna, gondolja meg azt, hogy őt a Magyarország területén fekvő Muraköz népe választotta meg képviselőjének a magyar parlamentbe, az a nép, mely még eddig tudatávan bir annak, hogy „számodra nincsen e világon hely“ és hogy „áldjon vagy verjen sors keze, itt élned, halnod kell!“ — Óvakodjék azért minden olyan nyilatkozattól, minden olyan cselekedettől, mellyel a nép között a magyar hazához való ragaszkodást csökkentené és a mely által Muraközben a nemzetiségi viszályokat megteremtené! — Szép feladat egy kerület, különösen Muraköz képviselőjének lenni, de hozzá az első kellék a tiszta hazafiság. Nyíltan megvalljuk, hogy Muraköz összes magyar intelligenciája aggódva figyel, hogy merre akarja vezetni képviselőnk a népet: vajjon a Murán tulra-e vagy a Dráván tulra. Adja Isten, hogy aggodalmiukat e

tekintetben a következők eloszlassák és maga a képviselő nyugtasson meg bennünket.

Egy fontos sürgöny. A választás előtti éjjel a következők sürgönyözték Muraköz alsó vidékéről a kormánypárt végrehajtó bizottságának: Alsó-Kraljoveczet és Hodosánt elöntötték a papok és barátok, kik Horvátországból jöttek. Házról-házra járnak.

Ha a sürgöny valóságot tartalmaz, azt kérdezzük: Mit kerestek Muraközben a horvát barátok éjnek idején? Valjon mit csinálnának velünk horvát testvéreink, ha mi mennénk Horvátországba korteskedni. Vagy nálunk minden szabad és nekünk semmi sem szabad?!

Nagyon jellemző, hogy a függetlenségi párt csáktornyai választói mind a kormánypárttal szavaztak. Valóban a magyarság hálával és elismeréssel tartozik nekik, hogy a pártérdeket a haza érdekeinek alárendelték.

A választási elnök a mandatum átadásakor különösen hangsúlyozta a megválasztott képviselőnek a magyar hazafiságot. Nagyon köszönöm! volt rá a felelet. A valódi felelettel azonban tartozik nekünk képviselőnk, mert nem a magyar haza közepén állunk, hanem a magyar haza határán a Muraközben lakunk. Itt minden szó fontos.

Végül mi is szeretnénk üdvözölni a képviselőurat. Csak hogy képviselőnk programja ismeretlen előttünk, és a beszédjében mondottak határozatlanok. Üdvözlésünk tehát adósak maradunk és megvárjuk a jövőt, mely bőséges alkalmat nyújt új képviselőknél arra, hogy aggodalmainkat minden tekintetben eloszlassa. Alja Isten hogy úgy legyen!

Samu József képezdei igazgató jubileuma.

Lélek emelő ünnepélynek volt színhelye a Zrinyiek vára f. hó 15-én. Samu József csáktornyai tanító-képezdei igazgató ur, ünnepelte működésének 30-ik évfordulóját. Az érdemeiben megőszült derék férfiut reggeli 5 órakor a képezdei fiatalság üdvözlé néhány szabatosan előadott dallal. Reggeli 8 órakor tartatott a vár kápolnájában a hálaadó isteni tisztelet, mely egyszersmind a tanév ünnepélyes bekezdése is volt.

A szt.-mise után a képezdei zeneteremben gyűlt össze a fiatalság, s a csáktornyai tantestületek képviselői.

Fenkölt szellemű beszédben bucsuzott itt el Samu József igazgató ur növendékeitől, szívökre kötvén a hazaszeretetet, s választott pályájukon való odaadó működést. Ez után dr. Lázár Gyula kép. tanár ur üdvözlé Samu József igazgató urat a tanári kar nevében 30 éves jubileumának alkalmából, kívánva neki még hosszú életet, hogy fáradozásának jutalmául élvezhesse elhintett eszméinek gyümölcseit.

A tanári testület jó kívánatainak kifejezése után Grézló János kép. gyak. tan. ur meghatottan nyújtá át az ünnepeltnek pár szó kíséretében volt növendékeinek és pályatársainak egy csinos albumban összegyűjtött arcképeit. Végre Valló Vilmos polg. isk. ig. és Jenei Gusztáv népiskolai igazg. urak üdvözlétek őt, az általuk képviselt tantestületek nevében.

Az üdvözlések után Samu igazgató ur vette át a szót, meghatottan mondott köszönetet a szives megemlékezésekért.

Az ünnepély szűkebb körű volt, nem volt fény és pompa minden jelen levő szemén ott csillogott a meghatottság és szeretet könnye.

Ünnepelt tiszteletére 16-án rendezett társas vacsorán jelen volt Csáktornya intelligenciájának nagy része.

A toasztok sorát Valló Vilmos polg. isk. ig. nyitotta meg, éltetve az ünnepeltet; pohár köszöntőt mondtak még az ünnepeltre Belányi Tivadar, Miskolczi Arnold, Molnár Elek, Margitai József, Schwarz rabbi, Alszeghy Alajos és Grézló János volt tanítványai nevében. Az ünnepelt viszont poharat emelt a jelen levő 48-as honvédekre, a kenyeres társakra és másokra, Belányi Tivadar a házára, Molnár Elek az iskolákra, Szilágyi Gyula a tanároknak, s Valló Rezső Szakonyi Zsigmondra emelte poharat. A társaság éjfélt után 1 órakor oszlott el éltetve az ünnepeltet.

Samu József a tanügy terén 1854-ben kezdett működni Kunágotán. Rövid időn Battonyán lett megválasztva hol huzamosabb ideig tanítóskodott. Majd 1861-ben Zentára költözött, hol egy üresedésben levő tanítói állást foglalt el. A zentai közs. iskolaszék azonban felismerte Samu Józsefben a nemes lelket és a páratlan igazság szeretetét, s méltányolni akarván fáradhatlan ügybuzgalmát: a zentai összes iskolák igazgatásával bízta meg. Aldásos működése nem maradt titokban a közoktatási ministerium előtt: ennek következtében hivatott meg a dévai állami tanítóképezdéhez. Ezt megtudva a zentai városi tanács, küldöttségileg kérte fel az ott maradásra s fizetését akkorára emelte mint Déván leendett volna. De az anyagi kárpótlás nem elégité ki s 1874-ben elfogadta kinevezését a szabadkai áll. tanítóképezdéhez rendes tanárrá a paedagogiai szakra.

Két évre rá a bajai állami tanítóképezdéhez lett kinevezve az intézet igazgatójává. Alig töltött ott két évet, midőn a ministerium távirati uton kérte fel, miszerint venné át a félegyházi intézet vezetését és rendezését. E kérésnek engedve 1878. évben Félegyházára költözött. Azonban gyakori gyengélkedése miatt levegőt óhajtván változtatni: 1882-ben Bárany Ignác halálával a csáktornyai áll. tanítóképezdénél, megürülvén az igazgatói állás a magas ministerium saját kérelmére ez intézethez helyezte át. Itt érte meg tanügyi működésének 30-ik évét. Mi őszinte szívből gratulálunk e nemes keblű s fáradhatlan tanférfinak. G. J.

Mi ujság Muraközben?

— **E hó 14-én** volt a csáktornyai kerületben a képviselő választás. A mérsékelt ellenzék jelöltje Molnár István jun 13-án leköszönt a jelöltségről. A párt nagy zavarban volt, míg 13-án este Molnár Antal perlaki plébános nem lépett fel. A szabadelvű párt biztosnak hitte a diadalt, s éppen ezért lanyhábban is fogta az ügyet. De eljött a nagy nap, s az oly biztosnak hitt győzelem, bukásra változott s Molnár Antal 207 szavazat-többséggel választatott dr. Hoffmann Pál szabadelvűpárti jelölt ellenében országgyűlési képviselőül. A választási jegyzőkönyvet Zakál Henrik választási elnök ur nyújtá át, egy hazafias beszéd kíséretében, a megválasztott képviselőnek. Beszédjében különösen figyelmébe ajánlta a muraközi magyarság ügyeit. Molnár Antal rövid horvát beszédet intézett a választó közönséghez.

— **Folyó hó 10-én** Schreier J. hegedűművész átutaztában zene-estélyt tartott a »Hattyu« vendéglő helyiségeiben. Magyar darabjait hegedűjén tüzzel és mély érzéssel játszotta. Néhány salon darabot is mutatott be. Ugyancsak 11-én is tartott zene-estélyt, midőn gordonka játékaival is megismertette a közönséget. Valóban bajos lenne megmondani, hogy melyik hangszer lenne az, amelyen jobban hozzá tud szólni az ember szívéhez, a hegedű-e, vagy az éppen olyan művészileg kezelt gordonka. Schreier minden egyes eljátszott darabja a közönség lelkesült tapsában részesült, némelyiket meg is ismételtette. Schreier játékát 8 csáktornyai zenész kísérte.

— **A helybeli kir. pósthivatal főnöksége** kért fel bennünket a következők közlésére: A csáktornyai kir. pósthivatal vasárnapokon délelőtt 11 órától másnap reggel 8 óráig szünetel, ezen idő alatt sem levél, sem kocsipóstai küldemények fel nem vétetnek, sem pedig ki nem adatnak, a budapesti hírlapok azonban délután 5 órától fél 6-ig a hivatalban átvehetők. A levélhordók a levélpóstai küldeményeket szintén kézbesítik.

— **Horváth Pál** nagy-kanizsai kir. törvényszéki díjnok a csáktornyai kir. járásbirósághoz irnoknak neveztetett ki.

— **Krób Pál** zalamegye kir. tanfelügyelője Csáktornyan időzik. Több napig marad itt, elnökölvén az állami tanítóképzőben tartandó tanképesítő vizsgálatokon. F. hó 18-án a kursáneczi állami iskolát látogatta meg, hol a növendékek feleleteivel, különösen pedig azoknak a magyar nyelvben tett előmenetelével nagyon meg volt elégedve.

— **A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium** a magyar nyelvben és annak tanításmódjában kellőleg nem jártas tanítók számára a csáktornyai tanító-képezdőben a nagy szünidő alatt 6 heti magyar nyelvi póttanfolyamot szervezett. E póttanfolyam július 14-án kezdődik és magyar nyelvi képesítő vizsgálatot fog végződni. A póttanfolyamra jelentkezők 70 kr. napidíjban és szabad lakásban részesülnek. A póttanfolyam vezetése Samu József kép. igazgatóra Margitai József és Belányi Tivadar képezdei tanárookra van bízva.

— **A dekanoveczi körjegyzőnek** téglavetői közül egy f. hó 2-án reggel munkaközben hirtelen meghalt. A megéjtett orvos-rendőri vizsgálat agy gutaütést állapított meg. Az ismeretlen nevű és állítólag a csáktornyai járásból való egyén kilétének kipuhatolása érdekében a hatóság részéről a lépések megtétek.

— **A csáktornyai ellenzékiek** 17-én éjjel nagy lelkesedéssel vonultak a vasuti állomáshoz, párt vezérek Ziegler Kálmán kir. körjegyző elé, ki a választás napján Budapesten időzvény. az é féli vonattal megérkezett. A tömeg Ziegler Kálmánt és a megválasztott képviselőt éltette.

A „Budapesti hírlap“ f. évi 168. számában ugyan-ezen lap f.-mihályoveczi levelezője leírván a csáktornyai képviselő választást, a többi között azt mondja, hogy »e magyarellenes korteskedésbe nagyrészt a néptanítók is befolytak s a magyarság bukásának — mert itt annak nevezhető — okai voltak.« — E vádra több tanítótól kaptunk mai nap levél- és szóbeli tiltakozást. Örömmel hozzuk ezt nyilvánosságra! Annyi tény, hogy Csáktornya egyik tanítója sem szavazott a megválasztott képviselőre, a korteskedésben pedig éppenséggel nem vett részt sem az egyik sem a másik párt részére. A vidéki tanítóság közül 1—2 tényleg működött a megválasztott érdekében különösen a legutolsó éjjel, de erősen hisszük, hogy nem saját akaratukból tették ezt és nem gondolták meg, hogy mit cselekesznek. A hazafiatlanság vádjá tehát a muraközi tanítóságra általában nem vonatkozatható. Ennek kimondásában megerősítenek bennünket a hozzánk érkezett tiltakozások.

— **Lapunk** horvát része a következő tartalommal jelent meg: »A gyermek nevelésről«. (II. közlemény). Gerencsér Gy.-tól. — »A háziállatok betegsége és azok gyógyítása.« Egy muraközitől. — »A részegség« (költemény). — »A csizmadia Katija« (elbeszélés). Glád Ferencztől. — Nap-tár. — Gabonaár.

I r o d a l o m.

(Az irodalmi rovat alatt felsorolt művek kaphatók és megrendelhetők Fischel Fülöp könyvkereskedésében Csáktornyan.)

— **Zeneművek.** »Harmonia« magyar zeneművészek r.-társ. kiadásában megjelent: Kereszti: Fájó szivből.

Három eredeti dal. Szövegét írta Pálmai Ilka Énekhangra és zongora kísérettel ára 80 kr. — »Czigány Panna« Almási Tihmér népszínművének összes datai, énekhangra és zongorára szerző Serly Lajos Ára 1 frt 80 kr.

— **Rózsavölgyi és társa** udv. zenemű kiadásában Budapesten megjelent: Babalinka-nóta, Csicsóné galambom, két kedvelt népdal énekhangra zongorakísérettel Bánfi Sándortól. Ára 60 kr.

— **Az Athenaeum** r.-társaság kiadásában megjelent Csiky Gergely népszínműveinek nyolczadik füzeté; tartalmazza a »Czezil házassága« című három telvonásos színművet ára 60 kr.

— **A Franklin-társulat** kiadásában megjelentek: Jósika Miklós regényeiből ui, olcsó kiadásban »A gordiusi csomó«, ára 1 frt 50 kr — A földrajzi társaság által szerveztett »Utazások könyvtára« sorozatában: »Zajzánból Chámin át Tibetbe és a sárga folyó forrásvidékére,« Prszvolszky orosz ezredes harmadik útja Közép-Ázsiába; oroszról átdolgozta Csopely László; a szövegbe számos kép van nyomtatva, a mű ára 3 frt 60 kr. Kérában a »vasfejű« regény írta Verne Gyula, fordították György Aladár és Illés Piroska ára 2 frt.

— **A Révai testvérek** kiadásában megjelentek: »Mese a varrógépről« Kiss Józseftől. Második kiadás. Raditz Ottó rajzaival gyönyörű kiállításban ára 2 frt. — »A hogyan megtörtént.« Elbeszélések Lenkey Ferencztől, Ára 80 kr.

— **Ráth Mór** kiadásában »Ausztria és Magyarország a XIX. század első tizedében«. Kiadatlan források alapján írta Wertheimes Ede. — A kiadatlan forrásokat a szerző a cs. kir. államlevéltárban, a magyar orsz. levéltárban őrzött nádori titkos archivumokban, a nemzeti muzeum gyűjteményei között, a francia külügyminiszteri és francia nemzeti levéltárban, a porosz államlevéltárban, végre Károly főherceg gyűjteményében, Metternich herceg és Stadion Fülöp gróf levéltárában kutatta át. E felette érdekes mű első kötete elsőfelének ára 2 frt 40 kr. — Ugyan-e kiadónál jelent meg: Grünwald Béla »A törvényhatósági közigazgatás kézikönyve« című munkája második javított kiadásának első füzeté, ára 80 kr.

— **Törvénykiadások.** Az érvényben levő magyar büntető törvények gyűjteménye, a kapcsolatos törvények és rendeletek, valamint a bünvádi eljárásra vonatkozó törvényes intézkedések szövegszerű idézésével és tekintettel a magy. kir. kuria, nemkülönben a magy. kir. belügyminiszter, mint harmadfokú bíróság, elvi jelentőségű fontos határozataira, (Codex juris criminalis hungarici), összeállította Dr. Schulhof Géza. Megjelent két vastag kötetben, ára kötve 6 frt. Az 1834. XVII. törvényczikk jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátott 40 és 60 kros kiadásban.

Közgazdaság és kereskedelem.*)

A muraközi vetések az árpa kivételével mindenhol nagyon kielégítőek. A meleg és déli széllel kísért napok a vetések fejlődésére ugyan károsan hatottak, mi azonban a legutóbbi esős idők által ismét jóra fordultat. A kukoricának továbbfejlődésére és kapálására az eső igen jótékonyan hatott. A többi vetés meglehetősen kifejlődött. Az árpa a száraz márcziusi napok behatása folytán fejlődésében gátoltatott. A lóhere az első kaszaláskor igen jelentékeny jövedelmet ígér: A kapásvetemények, a burgonya, répa, jól fejlődtek. A szőlő is jól kezd fejlődni, hacsak valami káros körülmény nem akadályozza. — Május 28-án virradóra kis mértékben fagy volt, mely megperzselte a burgonyát, babot, és tököket, Gyümölcsben és más növényben nagy kárt nem tett. Junius 3-án és 5-én esővel vegyest jég esett, mely azonban nagyobb kárt nem okozott.

A gabona kereskedelem az utolsó april és májusi hónapok óta igen lanyha. A forgalom igen csekély, a kukorica is csak a hetivásáron

*) E rovat vezetését kérésünkre Báron Lipót ur volt szives elvállalni

árultatik. A helyi fogyasztók szintén részt vesznek a piacon a kukorica vevesben, minek folytán az odaszállított mennyiség jó ár mellett vétetik meg. Igen szép kukorica adatott el (78—80 kilós) hectoliterenként 5 frt 5 frt 20 krig. Ma pedig fizetnek jó minőségért 6 frt 35—6 frt 50 krig 100 kilogr. Azonban nem tartunk tőle, hogy az ár állandó marad, mert egyrészt készlet elegendő mennyiségben van, másrészt az elárúsítás a szomszédos Styriába meglehetősen rosszul áll. — Buza és rozs igen jelentéktelen mennyiségben szállítatik; az ár változó; buza 9—9½ frt, rozs 7 frt 70 kr.—8 frt. Zab és árpa a piacon hiányzik.

Szerkesztői izenetek.

V.—B.— urnak Budapest. Az ígért fővárosi levelet köszönettel fogjuk venni, mert Muraköz népe nagyon keveset tud hazája fővárosáról. Csakhogy a levélnek hazafiasnak és a nép felfogásához mértnek kell lenni.

K—J.— urnak Szt.-Mária. A küldeményt köszönettel vettük, kérjük: szerencsétlenül bennünket minél gyakrabban.

G. Gy. és G. F. uraknak Nedelicz. A közleményeket megkaptuk. Valóban önöknek nagy hálával tartozom,

hogy terhes munkámban segítségemre vannak. A beküldött dolgozatok jók és nihelyt a sor rájuk kerül. közölni fognak.

Egy Muraközinek. Főtisztelendőség sorai nagyon nagyon megörvendeztettek, de nem kevésbé a beküldött értékes cikkek is. Főtisztelendőség nagyon helyesen beátja, hogy Muraköz népének nagyon sokra van még szüksége, hogy más műveltebb embertársaival egyenlő legyen a lelkieken úgy mint az anyagiakban.

B. J. urnak Heil.-Kreuz (Pettau). Örülök, hogy a szép Muraközről még nem felejtkezett meg. Azt nem is mertem reményleni, hogy stajer szomszédaink is érdeklődnek szerény lapcskánk irányában. A kért számok elküldettek.

R. K. urnak Gyertyános. Igaza van, a vendég nép megérti a Muraköz horvát részét. Örülök, hogy a vendég népnek is szolgálatot tehetnek. Szíves ígéretére számítok. Szívesen üdvözlöm jegyző urat!

MARGITAI JÓZSEF felelős szerkesztő és kiadó.

H i r d e t é s.

FISCHEL FÜLÖP

Csáktornyan,

ajánlja

a legmodernebb betűkkel ellátott

KÖNYVNYOMDÁJÁT

MINDENNEMŰ NYOMTATVÁNYOK

ELKÉSZÍTÉSÉRE.

KISEBB-NAGYOBB MŰVEK, RÖPIRATOK, HIRLAPOK.

körözüvények, árjegyzékek, czimkéek (Etiquett) stb.

TÁBLÁZATOS MUNKÁK

FALRAGASZOK MINDEN NAGYSÁGBAN

esketési, látogató és belépti jegyek, gyászlapok

a lehető leggyorsabban, izlésesen és legjutányosabban készítettnek el.

Vidéki megrendelések leggyorsabban teljesítettnek.

Nyomatott Fischel Fülöpnél Csáktornyan.

MEDJIMURJE

(MURAKÖZ)

NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

„Medjimurje“ izlazi svaki mesec trikrat: 1-ga, 10-ga, 20-ga.

Cena mu je:

Na celo leto 3 frt; na pol l. 1 frt, 50 kr; na četvert l. 25 kr.

Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredništvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipu Fischelu u Čakovcu.

ODHRANJIVANJE DECE.

II. (nastavek).

Po zakonu dužno je svako dete, koje šestog leta navrši, u školu iti i to pod groznom kaznjom. Ovo je za dete od najveće znamenitosti. To je prelaz iz domaćega u čisto drugi i novi — školski život. Zato je ovo a celo njegovo življenje od velike važnosti i roditelji imaju za ovaj hip dete svoju osobito pripraviti. A nije to šala. Dete, do veza u roditeljskom domu pričineno podpunoj a gdje i preporednoj slobodini, stupivši u školu, mora poćuti zakone, koji ga u njegovoj slobodi prikraćuju, mora se privući na red, od kojega nigdar ni senjal nije.

Med ostalemi ipak naj nišće nemisli, da je to tak strašen korak za dete, kak se napre kaže. To je strašno samo za takvu dete, koja doma nigdar nikaj dobra od škole čula nisu, nego morti samo zlo i stršenja, — nu lahko je, ako dete na to doma pripraviti znamo.

Neću govoriti od onih falingah, koje se pripećaju pri pošiljanju dete u školu, tih nebi tak brzo sbrojiti mogel, nu hoću vam povedati način, kojim se doma dete za školu pripravlja.

Prvo i najpotrebneše je, da bude škola pred detetom navek u najbolšem glasu. Roditelji nigdar pred detecom naj nemrmlaju proti školi ili pak osobito navučiteljovoj: Učitelja naj rez'ožiju kak pametnoga, dobroga i vućenoga gospona, koj jih puno lepoga navučil i s pohvalami a i s darimi nadelil bude. K tomu otec naj večkrat odpela svoje dete u školu i u cirkvu, tam ga naj pozornoga vćini na to, kak tam dijaki lepo kipe i vsakovrstne stvari, koje ga budu razveselile.

Ovak pripravljeno dete došavši u školu i videći da je to istina postane sigurneše i dobi volju za školu. Na taj način nepoćuti, da se je u njegovom življenju velika premena pripetila s rećjom: Prelaz u školsko življenje nije mu na terh opal.

Po naših selih je navada dete usuprot zakonu stopram u 7 — 8 letu u školu poslati, a to je velika falinga! Nišće naj nemisli, da je šestletošnje dete preslabo za školu. — Vezda već nevućiju tak, kak negda, da je dete prve dane moralo znati slabekovati.

Vezda dete prvih 5 — 6 tjednom niti nevidi ćitanke. Ono se s učiteljem igra, vući se stati, sedeti, hoditi i

na posebni način govoriti. Učitelj si prve tjedne dete s igrom k sebi privuča, a kada su mu dosta sigurna, neboje se ve, da jim se kaj huda zgodi, čisto su zabili na dom i dobro se u školi ćutiju, onda spameten učitelj ide s njimi korak po koraku, sve više i više primereno njihovaj nejakoj dobi i niti neopaziju, da su se za — 3 mēseca kaj kaj lepoga navučili.

Najte anda dragi roditelji zamuditi dete u prepisano vreme u školu dati ar s kesnim pošiljanjem nastanu one obćenite falinge, koje povsud opažamo na selskih školah, najmre, da najveć dete pućko školu zvrši to jest, leta spune a znaju kaj ili nikaj. Ako je dete i mlado, slabo, navučitelj vre zna kak i kaj ima s njim delati.

Pri tom imam još nekaj osebujnoga spomenuti a to je, da vnoći roditelji nenalaze za vredno svoje dete osobno dopelati u školu na zapis, nego najvišekrat samoga posleju bogćeka. — Ja sem videl večkrat, gde je gazda prase; tele i drugo živinće pastiru osobno predal i osobito toplo preporučil, da mu pazi na njega dok se k paši privući. — Kaj bi takvim ljudem rekel?

A kaj nije detešće, koje ti od srca odpadne, vredno da ga odpelaš u školu i tam ga drugi dete i učitelju u ljubav i milost preporučiš? A znajte, da se i učitelju lepše vidi, ako otec ili mati dete dopela i njemu ga lepo izrući!

Ovak preporučeno dete videć, da mu se od svih stran dobro hoće, postane samosvestno i štima se svojim novim stališom. To pak je jako vnoći!

Ovak s predanim i s preporučanim detetom još nije pol vćinjeno, vezda nastanu stopram za roditelje nove dužnosti.

Škola nemre na sve paziti kaj se s detetom doma i na vulici zgadja, tu moraju roditelji i još školski poglavari školi pomagati.

Prva njim je dužnost, da na leto višekrat pohodu školu i tam se osvedoće, je li dete marljivo školu pohadjaju, kak se ponašaju itd. Kada ti pak dijak iz škole dimo dojde, daj mu potrebnu jućinu, popitaj ga kaj je delal, pogledni mu pismeno delo i potlam male igre opomeni ga na školski posel. S žalostnim srcem sem izprobal, da vnoći roditelji nedopuščaju svoji dete doma nikakvoga školskoga posla obavljati već jim: „Zato hodiš u školu, da tam pićeš.“ Školsko je vreme jako kratko, pak da i nije prekratko, ipak je potrebno,

da si деца ono doma preopetuju ili napišeju, kak su vu školi čula.

Velika je nadalje falinga đecu za školsko vrēme doma zadržavati, ar dēte par danov doma zadržano postaje stranjsko i gubi volju za školu. Zbog jednoga pajceka, guske ili purice većkrat dēte cēle tjedneškolu zamuli, a ide li mama vu varoš na sejem, sim mora s njom iti. Kaj bi pak rekel za svatbe vu zimskom vremenu? Smrtna je grehota, kaj se tu s dēćicom zgadja. —

Od prevelikoga noćnoga skoznuvanja, od puno jela i pila dojde bogče vu školu potlam 4—5 danom blēdo betežno — rekel bi na pol mrtvo. A pitajte sami sebe, kak vam je, kada ste se tri četiri dana sgostili? — Dēća nepadaju tam, gdē stareši pri mužiki i vinu svoje norije imaju, gostbenih kolačov pak jim je moći na drugi način priskrbeti. Nedopuščajte anda roditeli, da vam na jedni gostbi iz cēle vulice dēća budu prisutna; tam se dēći kvvari zdravje a nevuogi fleg prime se tu njihove nedužne dušice, koj mu vu življenju puno škoditi more.

Nadalje — jako je potrebno, da dēte zna poštuovati i ljubiti svojega učitelja, k tomu pak pripomagati moraju i roditelji. Zato nigdar najte pred đecom školu ogovarati ili falinge navučitelja deci odkrivati, ako pak imate s njim nekaj nepovoljnoga, to opravite na samom i nigdar se neupuščajte vu svadju s učiteljem pred đecom, ar s tim se ruši ugled i poštenje škole, dēća gube s tim pouzdanje prama učitelju, a gdō to zavlada, tam je zlo.

Nemrem zamučati, da pri tom neopomenem občinska poglavarstva. Ima mēstah gdē i baš dobromu učitelju nisu na ruku. — Znam ja takvih pēldah, gdē se vu kakvomgod malovrednom obč. poslu višekratsilni penezi potrošiju, a kada učitelj prosi za školu onda se navadno veli: Nēmamo penez. — Gdē se učitelj za školu zavzeme i rad bi ju na bolši glas podignul, tam mu većkrat cēla občina na vrat ide i pripravna ga je stirati (da bi mogla) rajši nego da bi alduvala. Kristuš veli: „Kajgod vćinite za malene, to ste za mene vćinili.“ Anda dragi roditelji i poglavari, trsite se alduvati za školu više neg za druge stvari, najte školi spačke delati veleć: „To nije treba, pak ovo nije treba.“ Gospodin Bog vam vu dēli vašoj stostruko naplatil bude, kajgod za nje žrtvuvali budete.

Pohadjajuć roditelji đecu svoju vu školi, vidli budu, kojim putem nje ravna učitelj, opazili budu, na koj način nastoji đecu odvrćati od laži, licumērstva, kradje i drugih duševnih falingah i po tom leže budu s školom skladno deluvati mogli na odhranjenje njihovo. Sto i sto potrebnih stvarih bi vam još tu moral spomenuti, nu k tomu ja tu nēmam niti mēsta a niti vremena, samo vas želim spoznati s najpotrebnešemi, da, ako i nebudete baš mogli vu suglasju s školom dēluvati, ipak se približavali budete postupkom, koje čini škola vu odhranivanju vaše dēćice.

G. JURO GERENCŠÉR
učitelj.

GOSPODARSTVO,

Različiti betegi domaće živine i domaća vrac̄tva proti njim.

Pod ovim imenom budem ja Vam poštuovani medjimurci u novinah „Medjimurje“ naprej donesel navadne živinske betege, zroke iz kojih nastajeju i protimbe ili vrac̄tva s kojimi se najberže vrac̄iju. Vrac̄tva ova izvadil sem stranom iz knjig spisanih po vućenih ljudih, stranom sam jih čul od izprobanih gospodarov, pa kaj imam i znam rad potrebnomu dam zarad plaće nebeske. Med domaćom živinom najzna-meniteša i najpotrebneša je ova: konji, govedska marha i svinje. Ove živine su vam na najveću službu pri hiži. Ako jih človek dobro premišlava, vidi veliku mudrost i dobrotu Božju vu tom; kako imaju vredjeno telo svoje, da moreju človeku hasniti ili za delo ili za jelo.

Rećite mi, kak bi obdelavali naša polja brez vozne marhe.

Rećite mi, sćim bi se vnogo ljudstvo hranilo brez kravice, koja mu daje mlēka, vrhnja, sira, putra, masla, mesa itd.

Rećite mi, kak netećna bi bila naša sakdašnja hrana brez zabela od mašće koju vam davaju svinje: masno zelje svakomu je veselje; a koliko još više sirovo ili suho kuhano ili pečeno svinjsko meso.

Rećite mi, poštovani gospodari, odkud vi den denes najviše penez izvadite, da porciju i druge stroške naplatite, sebe i družinu oblećete i izplatite? Jeli ne iz vaše domaće živinice? O znate sami, kak veselo brojite stotinjaće doma na stolu, kad ste prodali lepe zdrave konje ili voleke na sejmu. Kak veselo broji gazdarica desetace, koje je iz sejma donesla za prodanu kravicu ili za zdravu tustu svinju ili pajceke!

Ali dragi gospodari! vi dobro znate kak kupci na sejmu visitiraju marše jeli zdravo, jeli je brez falinge, i ako kaj najdeju, da ne samo forintaće, nego i desetace pak i stotinjaće doli trgaju. Betežno blago i pri hiži malo ili nikaj nevredi. Zato vidite sami koliko je potrebno domaću živinicu čuvati zdravu po pazljivosti i zdržavanju vu čistoći živinčeta i štale vu kojoj živinče prebiva; ako pak je palo vu beteg, koliko se morete trsiti, da ju opet ozdravite. Ali pri tom vrac̄enju betežne marhe delaju nekoji praznoverni ljudi kaj kakše bedaste šatrije, s kojimi grešiju proti Bogu vu prvoj zapovedi Božjoj ogrešuju si dušu i marše vnogo put zgubiju. Vrac̄tvo, koja hoćam ja vam tu naprej donesti jesu ona, koja je G. Bog po zemlji razsipal, da jih ljudi svojim zdravim i bistrim razumom najdeju i za vrac̄enje svoje živinice hasnujeju. Pojdimo anda na posel i gledajmo napredi zvanjske navadne betege pri domaćoj živini.

I. Očni betegi.

Slepoga ili čoravoga konja ili vola na sejmu težko je moći ili za jako male peneze prodati; a i doma je slepo marše nevolno. Navadni očni beteg pri domaćoj živini je vužganje koje strani oka.

Znam enja toga vužganja jesu: črlena otekline, trepavice menje ill više zaklopljene, suzenje, u velikoj meri krmežlji.

Zrōki vužganju očih: prah, pēsek, pleve, oštri veter, prehlada velika vrućina propuh vlažne ili fajhtne štale jaki pritisek ili vudrenje itd.

Vrac̄enje. Oko boleće napredi s perom finim u vodu namoćenim ili spongijom, kakovom u školi deca tablu brišeju, u vodu namoćenom dobro iznutra očisti. Živinče spravi u čistu štalu, gdje nije propuh vetra i kam svetlost jako nedohadja. Zemi platnenn, ali ne pamučnu krpu, jer pamuk očim žkodi, deni tu krpu dvojvrst, priveži ju za vuho ili za roge, da črez boleće oko dōle visi; a vezda krpu s mrzлом vodom moći, da bude krpa navēk jednasto mrzla. U zimi je moći sneg ili led med krpe deti. Ako vidiš, da je otek-

lina minula da oko nešuzi, zemi krpu vkraj, te oko gdagda s friskom čistom vodom izpiraj.

Ako to nehasni probaj ovo: Zemi ječmen i bëli slëz (eibiškraut) ako ga sam nepoznaš, vu pateki ga dobiš to skupa dobro skuhaj, jako precedi te s hladnim izpiraj oko.

Ili probaj ovo: Nalovi spanjolske muhe ili babke koje se na jesenovom drevu rade zadržavaju, stuči je pomešaj s svinjskom neslanom mašćom, te izpod oko namaži, ali pazi, da kaj vu oko nedojde.

Ili probaj još ovo: U vodu deni malo beloga galica i malo kafre te s tom vodom po malom oko pazljivo izpiraj. Za vreme očnoga betega mesto sëčke davaj živinčetu psënične poseje razmočene u vodi i malo posoljene.

Ako je od vužganja nastala na oku bëla mrena ili bëlno, daj živinče v ruke živinskome vračitelju ili Kuršmidu. Nekoji Gospodari bëlno sami vračiju zapuhavanjem, da črez pero zapuhavaju oko s paprikom, ili stuženim cukorom, ali je to nevaren posel.

(Dugiput d. le)

JEDEN MEDJIMUREĆ.

NEKAJ ZA ZABAVU.

PIJANSTVO.

Nëma vekšeg grëha, nego je pijanstvo,
Ar na nikaj spravlja cëlo človečanstvo.

Božji zakon glasi: Grešnik je on grdi.
Koji vëk najrajši vu kupicu gledi.

Dok pobožni človek vu cirkvu koraca,
Pijanec iz krčme oduren kobaca.

Postaja na putu, na canjger se zgleda,
Ki mu ni koraka dalje iti neda.

Kak majkino mlëko vino vu se lije,
Voda naj bu srećna, ak se vu njoj vmije.

Kad pak mu penezi hoćeju se ziti,
Misli: „I na veru još je moći piti.“

Tak anda na veru pije aldomaša
Dok mu krčmar punog donese rovaša.

Na zadnje gda nëma već vëru krčmara,
Poslušati mora mužiku bulenjara.

Vu življenju zadnja to je njemu banda
Odišla je hiža i još zadnja bunda.

Beži na daleko ti zločesto družvo,
Koje spravilo je vnoge na bogećtvu.

Koji prijatelja šantavoga ima,
On ti i sam večkrat šepav doma klima.

CIZMAROVA KATA.

(Pripovest).

Stanuval je vu jednoj občini čizmar imenom Grga, kakovih ima malo gdë; jer čizmarija nije baš najgorša meštrija. Im na vsakom senjmu i prošćenju, ako nigdo po volji netrži to trže sigurno čizmari; ar prez čizem neće biti ni mladi ni stari.

Naš Grga se je zvučil meštriju vu bližnjem varošincu, pak se je zatim povrnul dimo, a po smrti svojega otca oženil se iz istoga varašincea i vzal ženu, od koje je znal sam reči: „da se razme vu fino i prosto delo, jer je služila više ljet vu varašu pri meštri i pri gospodi, a zadnje vrëme bila je i pri gosponu notarjuša vu službi.“ Kata je bila za istinu dobra i skrbna, nu jednu je imala falingu, koja je joj i

Grgi dosta puta zadavala čemera i jada. Ona je najme preveć puno držala do kojekakvih coprijah; a rečih je imala, kaj šipek košćic.

Tak, kak je koja krava menje mlëka dala, rekla bi Kata „copernice su joj mlëko vzele, treba ju nakaditi i vime njoj s nekakvom vodicom oprati.“ Nije Kata na to mislila, da je krava on den morebiti slabešu imala ili hujšu kravu dobila. — A kada je koju kumu vu selu glava zaboljela, eto su „vuroki“, koje je jedina čizmarova Kata dobro znala zvrčiti, Hajd po nju. Ona je kampak ov čas tam bila i snimala kumi vuroke, i znašla ter svojim brbljanjem dokazivala, da je te vuroke betežnica dobila na smeteću ili pod strehom, — na mladi petek ili na kvaternu subotu. A spametni ljudi znaju, da pomaže najviše, kad koga glava boli, da si smoči vu friski vodi kakovu krpu ili rubec, pak si na glavu priveže. Ali toga i tomu spodobnih stvari nebi bili Kati dokazali i dopovedali vsi doktori i vućeni ljudi ovoga svëta. Niti vu onom selu nisu babe vëruvale vu kaj takvoga, dok nije Kata došla; nu Kata je s vrëmenom vse babe pomutila tak, da je jedna drugo odurjavala, i držala za krivca, kada je kakvo falingu pri mlëki, vrmiju i tak na dalje našla. Vse skupa su pako čizmarovu Katu najviše mrzile (odurjavale), i razglasile su, da je copernica, koja tobože razme i more naškoditi i čovëku i kravam, živadi, s rečjum kršćenomu i nekršćenomu stvorenju. Pak zato su nju ostavile rodjekinje i najvërneše prijateljice, veleć: „s copernicom se nesmemo pajdašati, ar bi nas drugač lahko mogla zacoprati i zapeljati, da bi i mi žnjom na metli jahale na goru Ivanšćicu, — gde imaju copernice svoje vražje gošćenje.“

Nut da vidimo, kak je Kata do končla. — Bilo je prav na Gjurgjevo jednoga ljeta, kak se je počelo svitati, a ljudi vu selu počeli su se stajati od svojega noćnoga počinka, da se opet po primu svojega dnevnoga posla, kad se na jedenput začula vika „ogenj! ogenj!“ Ljudi su se zbežali pitajuć jeden drugoga: „gdë? gdë?“ Čizmarova štala je već vu plavnu, pak pokehdob jo blizu nje i njegove hiže slamnatim krovom bila, prijel se ogenj i nje prejdi, nego su mogli ljudi priteći vu pomoć.

Za malu jednu vëru ostal je čizmar Grga prez krova, prez hrane i prez krave, je su i one poginule vu ognju, a Grga sa ženom i děcom komaj da se oslobodil smrti. — Pak kak se ogenj pripetil?

A, pripetil se je tak: Kata je po navadi na vsako Gjurgjevo pobiraja po polju rosicu, pak je onda s njom prala vimena svojim kravam, i kadila je z nekakovim cvëtjem, da budu krave više mlëka davale. Ali nesreća je hotela, da je iz lonca opala iskra i tak se je počel ogenj, koj je napravil veliko zlo. A vsemu tomu bila je kriva Kata i njezina bedasta coprija.

Siromašni Grga nije potli nikak mogel do toga dojt, da bi si kakvu hižicu napravil, nego se je moral potucati okolo svoje rodbine, koja ga je samo s pomilovanja pod krov prijemala: nu „teško onomu, koga drugi miluju.“

GLAD FERENCZ

KAJ JE NOVOGA?

— Kortešuvanju je kraj. Imamo abligatah. Vu čakovečkim zbirnim kotaru je protivna stranjka Vel. G. Molnar Antona priločkoga plebanuša izebrala za abligata vu magjarsko orsačko spraviće — Vu lendavskim zbirnim kotaru je G. Veszter Imbra takaj od protivne stranjke izebzan za abligata, a vu Letenji G. Apáthy Istvan od vladne stranjke. Bog daj, da novi medjimurski abligati budu naši pravi oći. Bog je poživi, dok budu za našu slavnu magjarsku zemlju i za puka medjimurskoga delali!

— Vel. G. Molnar István od lëve stranjke za abligata kandidirani je 9-ga juniuša odstupil i zahvalil je svakomu pojedinomu priatelju njegovomu i takaj svim zbirateljem vu obće, za njihovo zaufanost i povërnost proti

njemu. Na to su sami poljodjelavci išli kortešuvat po noći u celim zbirnim kotaru i čudo je, da su mogli bili 12 vura dugo tuliko votumah skup spraviti, da su V. G. Molnar Antona kakti na mesto V. G. Molnar Istvána kandidiranoga izabrali za abligata. Molnar je s 207 vutomov već dobio kak Hoffmann.

— V. G. Molnar Anton je poslje zbiranja sledeći govor držal: »Poštuvani Zbiratelji! Včera bi za moje izabranje niti 5 krajcara dali, a vezda je ovo meni zlata, srebra i dragog kamenja vrédno. Kad je naš kandidat odstupil, mislil sam si, da ja ipak nebudem ostavil medjimurskoga puka. Kandidirati sam se dal i vi ste me izabrali. Hvala vam! Ja budem s vami, ali i vi morate s menom iti, kam budem vas ja vodil. Mandata vašega imam u rukah, za to vam nemrem drugo dati, kak moje srce Bog vas poživi!«

— Za onu Gg. navučitelje, koji neznaju dobro magjarski govoriti, bude se na 12 mestih u Magjarskim orsagu, tak i u Čakovcu 6 tijeđnov trajući magjarski tečaj obdržaval, da se vježbaju u magjarskim govorenju; ar poleg zakona svaki navučitelj i činovnik mora znati magjarski jezik. To je od vlade pametno odredjeno. Bar bi i pri nas u Medjimurju svaki gospodar znal magjarski govoriti. Nebi mu škodilo, ne samo s bog toga, zroka da svaki domorođec potrebuja znanost orsačkoga jezika, nego i za to, da svaki človek tuliko je vréden, koliko jezika zna.

— G. Horváth Pál iz V. Kaniže je imenuvam za pisara k kr. kot. sudu u Čakovcu.

— Čakovečka kr. pošta daje na znanje, da je pošta u nedelju predpoldan od 11 vure do pondeljek 8 vure zaprta. Zato se u nedelju niti ne primljeju niti se nedaju van pisma i druge pošiljke. Novine ipak svaki more dobiti od 5 do 5 $\frac{1}{2}$ vure, ako si po nje ide. Pisma i novine budu listonoši reznašali i u nedelju

— U Djakovaru (Slavonija) je potres bil 1, 2, 3 i 8-ga ov. m. vnoći ob 11 vuri.

— U Budimpeštu su se svi kovački detiči skup spravili, pak su rekli mestrom, da za vezdašnju malu plaću nebudu delali. Skoro 2 tijeđnah dugo je to trpelo. Nazadnje su ipak meštri poboljšali plaću, ar brez detičov nisu mogli svoje posle zvršiti.

— U Temešvarmegiji ima toliko vukov i divjih svinj, da medju konji i ovcami jako velike kvare činiju. 10-ga o. m. su vuki samo u jednim selu 80 ovcah uništili.

Tri divje svinje su se pak ove dnëve po seli šetale i decu, koja nisu te stvari poznali, oranile.

— G. Krób Pál kr školski inšpektor su od 17. o. m. u Medjimurju. Gospodin inšpektor medjimurske škole po hadjaju. 18-ga su pregledali kuršanske škole, 19. pak čakovečke.

— Čitali smo, da kak je treba drëve za oru žje pripraviti? Na otoku Sardiniji je u običaju, da drëve iz kojega hočeju oružje, napriliku rasuhe zubače, za motiku, lopatu ali napriliku kotače, delati, 5 ali 6 dni predi namoćiju u jedno karito dobro slane vode. Veliju, da tak pripravljeno drëve, niti od velike vručine, niti od drugoga česa spokati neče. Dobro bi bilo probati jeli je to za istinu tak. Na taj isti način delaju u nekojih okolicaš s hrastovim drëvom, nego ne u slani vlodu, nego u gnoju. U gnoj zakopaju to drëve, pak se tam, 2 ali 3 mesece paca i onda je žilavo i jako, pak takaj neizpoka.

KOLENDAR.

— Sunce izhaja: 20-ga junia u 4-vur 3-min; zahaja u 8-vur. 0-min.

— Mladi mesec bude: 23-ga u 6-vur. 49-min. jutro.

— Stari kolendari veliju, da bude do 23-ga vedro, u jutro mrzlo, po danu toplo; od 23-ga dezdj

CÉNA ŽITKA U ČAKOVCU.

— Kuruza na vagi prodana 100 klgr. od 6 fr, 35 kr. do 6 frt 45 kr.

— Hrž kupujuju od 7 frt. 50 kr. do 8 frt.

— Pšenicu od 9 frt. do 9 frt 50 kr.

MARGITAI JOZSEF urednik i izdavatelj.

Fischel Filip

preporuča p. občinstvu svoju knjižaru U ČAKOVCU.

Pri njem se moreju dobiti školske knjige u magjarskim, horvatskim i nemškim jeziku. Kolendari i druge spise za puk i za mladež. Osobito preporuča svojega izdanja sledeće njegove knjige:

1) Praktični učevni tečaj za brzu i lahku nauku magjarskoga jezika po Dru F. Ahnu. priredjen po Anti Molnaru polag njemačkog izdanja od Ljudevit Nagy II. tečaj; cëna je svakomu 50 kr.

Najlehkeši način za vučenje magjarskoga jezika.

2) Margitai Józefa »Hórvát nyelytan« (Horvatska

slovnica) I. II tečaj; cëna je svakomu 50 kr. —

Ovde se takaj more dobiti papir, pera, olovke, tablice u najbolšoj kakvoći.

Preuzima svaki štamparski posel, i u svojoj izvrsno uredjenoj štamparnici brzo, lépo i fal napravi.

Takajše preuzima svako knjigovežarsko delo.

Tisk. Fischel Filipa u Čakovcu.